

LICHTSPOOR

57ste jaargang 2020 nummer 2

Zaligspreking met Paaslicht

Zalig zijn de armen van geest, want van hen is het Koninkrijk der hemelen.

Zalig zijn zij die treuren, want zij zullen vertroost worden.

Het zijn de eerste twee zaligsprekingen uit het begin van de zogeheten 'Bergrede' van Jezus uit het eerste boek van het Nieuwe Testament, Mattheüs, hoofdstuk 5. In die rede spreekt Jezus tot levenden, mensen zoals wij.

In het laatste boek van het Nieuwe Testament, in het boek Openbaring, gaat het over zalige doden: 'Zalig zijn de doden die in de Here sterven, van nu aan' (Openb. 14:13).

Met dit woord troost Jezus Johannes op het eiland Patmos. Ook de vervolgdgen vanwege het geloof worden gewezen op de betekenis van hun dood.

'Zalig de doden die in de Here sterven....
Zou dat ook van u en mij zo kunnen gezegd worden, als we niet meer op aarde zijn ?

Zalig! Niet misschien, maar vast en zeker. Zalig zijn in Jezus, in dit leven, maar ook als we hier niet meer zijn. Nu moeten we opletten dat we dat niet over ons zelf zullen zeggen, ook niet dat ánderen dat over

ons kunnen zeggen...Maar Jezus Zelf zegt het over de doden die in Hem zijn in leven én in sterven.

Wat we er in ons leven van hebben gemaakt en wat ons overkomt - het brengt ons aan de voet van het kruis van Jezus. Daar heeft Hij onze plaats ingenomen. Zo diep vernederd, door God en mensen.

Er zou van ons uit geen sprake zijn van zaligheid, integendeel. Maar hoor nu toch eens: Het woord 'zalig' is uit Jezus' mond altijd vol van geluk. Verlost van het grootste kwaad en gebracht tot het hoogste goed. Zalig leven in de Here leidt door de dood heen tot sterven in de Here.

Jezus zegt het Zelf: wie in Mij blijft, en Ik in hem....
Wie daar is, in Hem, blijft daar ook.
De dood kan dat niet uitwissen.

Jezus doet Zijn naam eer aan. Het Paaslicht straalt: Zalig!

Zo bemoedigt de Geest ons vanuit de hemel, in moeilijke tijden.

*Ds. J.H. Gijsbertsen,
Voorthuizen*

**ZALIG ZIJN DE DODEN,
DIE IN DE HERE STERVEN**

Sporen van de levende God

Een oude man in Afrika geloofde in God. Iemand wilde de spot met hem drijven en vroeg hem: 'Hoe weet je dat er een God is?' Hij antwoordde: 'Hoe weet ik of er 's nachts een hond of een ezel om mijn hut heeft gelopen? Ik zie het aan de sporen.' Drs. Cock Nieuwenhuis citeert de anekdote in haar mémoires. 'Zo is het ook in mijn leven: daarin zie ik de sporen van de levende God.'

Een hersenbloeding heeft haar aan de rolstoel gekluisterd, maar haar geest is levendig. Sinds een paar jaar woont ze in een verzorgingshuis in Lisse, amper tien kilometer van de boerderij in de Haarlemmermeer waar ze opgroeide, als oudste in een gezin van vijf kinderen. 'Bij het klimmen der jaren kijk je dikwijls achterom: welke sporen zou ik kunnen noemen? Hoe is mijn leven gegaan? Wat was recht, wat krom? Hield mijn leven liefde in? Heb ik het goed gedaan? Geeft de terugblik een vernieuwde kijk op het leven? Vergeet niet dat het grootste deel is afgelegd.'

Voor haar neefjes en nichtjes was ze altijd de ondernemende tante, die met haar evangelische inslag niet onder stoelen of banken stak waar het in haar leven om draaide. 'Zoek Jezus veel, zoek Jezus vroeg, wie Jezus heeft, die heeft genoeg.' Wat ze ontving gaf ze graag door. In het bijbeltje in zakformaat dat ze op haar tiende verjaardag, 9 januari 1942, kreeg, hadden haar grootouders de uitspraak van Jezus geschreven: *'Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Die Mijn woord hoort, en gelooft Hem, Die Mij gezonden heeft, die heeft het eeuwige leven.'*

Preekstoelen

Na de mulo werkte Cock een jaar in een tehuis voor gehandicapte kinderen in Engeland. 'Moeder had in haar jonge jaren in Zwitserland gewerkt en ze stimuleerde mij om hetzelfde te doen. "Internationale ervaring is nooit weg", zei ze. Het avontuur trok mij wel. 'Het was hard werken. Van een 8-urige werkdag hadden ze in de jaren 50 nog nooit gehoord. De Hollanders hadden een goede naam, omdat ze zo schoon waren en zo flink konden werken. Die naam moest uiteraard hoog worden gehouden.' Na een jaar keerde Cock terug voor de opleiding tot lerares Naaldvakken. In 1953 begon ze haar lange loopbaan in het onderwijs, in Andijk.

Ze haalde aktes voor landbouwhuishouden, kinderverzorging en -opvoeding en klom in korte tijd op tot directrice van de Christelijke huishoudschool. 'Ik heb in die jaren vaak op preekstoelen gestaan om bij ouders propaganda te maken voor het christelijk onderwijs. "Wat heeft u beloofd bij de doop?" hield ik hen voor.' Alle inspanningen ten spijt moest de school uiteindelijk worden opgeheven wegens een gebrek aan leerlingen. De opkomst van de MAVO betekende de ondergang van het huishoudonderwijs.

Schrijftherapie

Cock richtte zich op nieuwe uitdagingen. Ze ging studeren aan de universiteit, pedagogiek en psychologie en specialiseerde zich in de schrijftherapie. Zo bleef ze actief in het onderwijs. Leerlingen met een onleesbaar handschrift verbeterden onder haar leiding hun fijne motoriek. 'Het gaat kortgezegd om de drie P's: pen, positie en papier. Hoe houd je je pen vast, wat is je schrijfhouding, en hoe ligt je papier?' De 'Schrijf Pedagogische Hulp' vond ook in Canada, waar ze geregeld kwam, gretig aftrek. Ze verzorgde er diverse workshops en lessen aan de Rehoboth-school in Norwich.

Dat Cock genoot van het contact met de leerlingen blijkt wel uit het feit dat ze tot haar 75e actief bleef als therapeute, op een school in Lisse. Als je haar hoort praten, zou ze zo weer voor de klas willen. 'Op bord schrijven, van links naar rechts golfbewegingen maken en dan erlangs lopen en erbij praten. Ik zeg geen negatieve dingen over de digitale schoolborden die ze vandaag gebruiken, maar voor goede schrijflessen heb je zwarte horizontale borden nodig...'

Cock blikt terug op een rijk leven, waarin God zijn sporen trok. 'Hij spreekt gewis tot elk die voor Hem leeft. Dat heb ik vaak ervaren.' Haar geestkracht is ongebroken, ook al zit ze in een rolstoel en is ze aangewezen op de dagelijkse verzorging. Het verzorgend personeel kent haar als een oude dame met een opgeruimd karakter, die hen elke avond voor het slapengaan uitzwaait met: *'Don't forget to close your eyes. And have a good night'* ('Vergeet niet je ogen te sluiten. Welterusten'). Sinds haar verblijf in Engeland slingert ze graag wat Engels door de conversatie.

Correspondentie

Een paar aangrijpende bladzijden uit haar levensboek zijn dan nog niet benoemd. Cock is nooit getrouwd, maar dat had erg weinig gescheeld. Juist nu, in haar levensavond, komen de gedachten daarover steeds

boven. Er was een man in haar leven, Pieter van der Wekken; het is lang geleden, maar ze herinnert zich alles van hem als de dag van gisteren.

Cock vertelt er openhartig over: 'Ik was 16 jaar, toen in een kerkelijk blaadje een oproep stond om te corresponderen met 'één van onze jongens in Indië'. Moeder zei: "Dat is een Zeeuwse jongen. Waarom zou je het niet doen?" Het werd het begin van een uitvoerige briefwisseling, die zich over een aantal jaren uitstrekte. Bij mijn 80e verjaardag heb ik ze allemaal herlezen, wel meer dan vijftig. Wat ik indertijd nooit heb opgemerkt, kwam nu wel binnen. Hij schreef over zijn belevenissen, alledaagse gebeurtenissen, maar ook de vreselijke dingen die hij had gezien en meegemaakt. De brieven werden gaandeweg persoonlijker. Hij had plannen om na zijn terugkeer te emigreren naar Canada. Daar schreef hij onverbloemd over, bijvoorbeeld in een brief op nieuwjaarsdag 1952: "Je bood aan vóór mij te gaan. Als dat kon Cock, dan zou ik de

eerste zijn met een aanbod je te vergezellen. Hoe heerlijk zou dat zijn, Cock, samen een toekomst opbouwen en altijd bij elkaar. Hopelijk komt dat nog eens?"

Zoveel jaar na dato is het voor Cock nog een raadsel hoe ze die kans kon laten liggen. 'Ik had niet in de gaten dat dit een bedekt huwelijksaanzoek was. Het was overduidelijk dat hij een relatie wilde, maar dat de tijd daar nog niet rijp voor was. Ik was

druk met mijn studie en Pieter werd heen en weer geslingerd. Zijn moeder die hem al die tijd had moeten missen door zijn verblijf in Indië, wilde niet dat hij weer voor langere tijd zou weggaan. 'Dat wordt mijn dood', had ze gezegd.

Pieter is na zijn repatriëring bij Cock op bezoek geweest, op doorreis van de boot in Amsterdam naar Zeeland. Later is Cock nog verschillende keren bij zijn ouderlijk huis geweest. 'We liepen als standbeelden naast elkaar over de weg.' Op een keer ging ze onverwacht langs, toen ze er in de buurt

logeerde. 'Hij was er niet, maar zijn moeder nodigde me uit voor de maaltijd. We aten samen en ze las aan het eind uit Prediker 9: "Geniet het leven met de vrouw die gij liefhebt...."

De watersnoodramp van 1 februari 1953 maakte een abrupt einde aan de geschiedenis. Pieter verdronk tijdens een poging om zijn ouders te redden.

Emotioneel

De laatste jaren komt die hele geschiedenis met Pieter me steeds scherper voor ogen. Was ik te afwachtend? In die jaren was het gebruikelijk dat de man het initiatief moest nemen. Heb ik meer signalen gemist? Maar hoe zouden onze levens gelopen zijn, als we waren verloofd, getrouwd, geëmigreerd? Die vragen achtervolgen me soms zelfs dag en nacht.

Sinds ik de brieven herlas is 1 februari elk jaar een emotionele dag voor me. Ik kijk alle tv-programma's over de ramp. Wissen de golven van de tijd het verdriet niet weg? Nee, bij mij komt het in alle hevigheid boven. Tegelijk denk ik: je kunt niet missen wat je niet kent. Je weet niet hoe je je ontwikkeld zou hebben, geestelijk, sociaal, emotioneel, lichamelijk. Als ik met Pieter getrouwd was, had ik mijn studie en werk niet gehad; die hebben mijn leven ook verrijkt. Ik denk dat je eerst oud moet zijn geworden om dat te kunnen begrijpen. Het is gegaan zoals de Here heeft beslist. Zijn weg is toch altijd de beste. Hij weet wat goed voor ons is. Ik ben er vast van overtuigd dat ik Pieter in het leven na dit leven zal ontmoeten. Dan hebben we nog heel wat te praten. Ik vermoed zo dat hij zal zeggen: "Het spijt me..."

Niet dat dat het belangrijkste is. Uiteindelijk zal God zelf zijn 'alles en in allen'. Daar zie ik reikhalzend naar uit!

Koos van Noppen

Terugbladeren in uw levensboek

Sommige mensen schrijven een geestelijke biografie. Ze schrijven dan hun levensverhaal op en geven daarbij in het bijzonder aandacht aan de manier waarop God Zich met hen bemoeid heeft en de wijze waarop zij daarop gereageerd hebben. Het bekende boek 'Belijdenissen' van de kerkvader Augustinus zou je zo'n geestelijke biografie kunnen noemen. Na een jarenlange zwerftocht is hij eindelijk door God gevonden.

Terugkijkend schrijft hij: *'U was bij mij en ik niet bij U.'* (Boek X, 38). Die korte zin heeft mij altijd ontroerd. Omdat het zo herkenbaar is. Mensen voelen soms op de achtergrond van hun leven iets raadselachtigs wat zij niet nader kunnen omschrijven: een soort heimwee, een vaag besef dat dit leven toch niet alles kan zijn. Er moet toch iets meer zijn....? Tótdat dat raadselachtige opeens een gestalte wordt, een verrassende Medereiziger die met je optrekt op je levensweg, een Goede Herder die zorg voor je draagt.

Met pijn in het hart moet je soms opbiechten: 'Uw goede hand hield mij al die tijd vast, maar ik wrong mijn kleine hand telkens weer los'. Zo'n inzicht kan doorbreken als je je bijbel leest, tijdens een kerkdienst, of in een pastoraal gesprek... Waar het om gaat is dat je jezelf dan met blijdschap overgeeft en waarachtig 'Ja' tegen Hem zegt.

Ik nodig u uit om uw levensboek nog eens terug te lezen vanuit die optiek: Waar kwam ik de levende God op het spoor en hoe ben ik daarin met Hem omgegaan? En ook: Hoe ging Hij met mij om? In de hoop en het vertrouwen dat u zich voor het eerst of opnieuw aan Hem zult toevertrouwen en dat Zijn vrede uw deel zal zijn.

*Ds. H.G. de Graaff,
Nieuwerbrug aan den Rijn*

Het teken van het roodborstje

Als ik de straat aanveeg in de achtertuin is hij er steeds bij. Amper een meter van me af. Een roodborstje. Het vogeltje dat ons altijd nieuwsgierig maakt. We kijken er graag naar. Het heeft een hoge aaibaarheidsfactor, zeggen we dan. Een publieksleveling.

Op de voedertafel komt hij niet, hij zit meestal op de grond. Kool- en pimpelmezen zitten en hangen aan alles wat je kunt eten. Maar het roodborstje niet. Die zit onder de struiken, op de grens van licht en donker. En veelal alleen.

Roodborst. Hij heet wat hij is. Een authentiek beestje. Zoals we dat ook van mensen zeggen die in de omgang echt zijn zoals zij op het eerste gezicht lijken. Bijvoorbeeld mensen die hun eigen geloofsverhaal kunnen verwoorden. Belangrijk, ook voor de geloofsoverdracht, dat zulke mensen er zijn.

Hoe komt het roodborstje aan die dieporanje veren? Daar is een legende over (schreef Joke Verweerd in

haar boek 'Dichterbij het wonder', naar aanleiding van de Christuslegenden van Selma Lagerlöf).

Dit vogeltje – zo gaat het verhaal - heeft ooit op Golgotha bij de lijdende Christus een stekelige doorn uit zijn hoofd getrokken. Zo bracht hij verlichting voor de Heiland aan het kruis. Het was een klein gebaar, maar van grote diepte. Bij het verwijderen van die doorn viel er een druppel bloed op de borst van het beestje. Die plek is vanaf toen zichtbaar gebleven.

Vanaf nu vergeet u dit niet meer. Elke keer als u voortaan dat vogeltje ziet scharrelen, herinnert het u aan onze Heiland. Het bloed dat zichtbaar bleef, is voor ons het teken van

Gods liefde.
Denk er nog maar eens op door.
En weet u gezegend.

*N.A. de Waal,
Waddinxveen*

Als een oplaaiende veenbrand

Een jongen verliest zijn moeder; ze overlijdt aan de gevolgen van kanker. Het verdriet is voor het kind niet te bevatten, zo groot. Hij verstopt het. Maar daarmee is het niet weg, het gaat ondergronds en daar woekert het voort. Pas jaren later komt het onverwachts boven, als een oplaaiende veenbrand. Het overkwam ds. Henk de Graaff (72), emeritus-predikant, redactielid van 'Lichtspoor'. Ter gelegenheid van het recent verschenen boekje 'Na zo lang nog; leven met jong ouderverlies', door Henrike Dankers, vertelt hij over zijn ervaringen.

'Ik zat in het tweede jaar van de middelbare school toen mijn moeder overleed. Begin jaren zestig was er nog nauwelijks een behandeling voor de ernstige ziekte waar ze aan leed. De kanker was over haar hele lijf uitgezaaid, ook naar haar hoofd. Daardoor sprak ze soms wartaal. Mijn vader wilde zijn kinderen ervoor behoeden dat ze dat moesten aanhoren. Mijn zusjes en ik mochten onze moeder de laatste weken van haar leven niet meer zien.

Mijn vader hield de hoop levend dat ze zou genezen en putte moed uit psalmteksten. 'Hij kan en wil en zal in nood, zelfs bij het naad'ren van de dood, volkomen uitkomst geven' (Psalm 68:10 berijmd). Tot op het laatst spoorde mijn vader ons aan om daarvoor te bidden, tot een paar dagen voor haar overlijden.'

Geen contact meer met moeder en intussen wel hartstochtelijk bidden voor haar genezing. En dat terwijl de situatie al zo heftig was...

'We werden als kinderen ongetwijfeld met de beste bedoelingen op afstand gehouden, maar voor het verwerken van dat ingrijpende verlies was het funest. Want we konden zodoende niet echt afscheid nemen; dat heeft het verdriet verzwaard. We hadden 'tegen de klippen op' gebeden, maar tevergeefs. Dat maakte de teleurstelling nog groter. Het heeft mijn vertrouwen in God indertijd geschaad. De onderlinge band tussen ons als kinderen is er niet door geschaad, maar juist verdiept. Tot op de dag van vandaag. Dat is toch wel bijzonder!'

Was er sprake van enige pastorale zorg?

'Mijn vader had opeens in zijn eentje de zorg voor 5 kinderen. Er kwamen eerst huishoudsters, later hertrouwde hij. Het verdriet van de kinderen – daar was geen tijd voor. Pastorale zorg was er ongetwijfeld voor mijn vader. Bezoek door de predikant en huisbezoek. Ik kan me niet herinneren dat wij als kinderen daarbij betrokken werden.'

Dus... u stopte het weg?

'Ja, je verstopte het achter een 'pantser', of je maskeerde het met boosheid of stoerdoenerij.

Maar het woekerde ondergronds verder. Je moet rekenen: ik was pas 14 jaar toen mijn moeder overleed. Ik was nog diep met haar verbonden, had me nog niet losgemaakt, zoals een kind dat in de puberteit doet. Dat werkte op een vreemde manier door in mijn verdriet. Met mijn hoofd kon ik beredeneren dat zij het slachtoffer was van een ernstige ziekte, waar ze zelf niets aan kon doen. Maar in mijn hart voelde het alsof ze me in de steek had gelaten, uitgerekend in een levensfase waarin ik haar zo bitter hard nodig had.'

Het verdriet ging ondergronds. Maar zoiets werkt toch door in het karakter en het gedrag. Hoe uitte het zich bij u?

'Verlatingsangst. Ik dacht: dit wil ik nooit meer voelen. Dus van de weeromstuit wilde ik graag iedereen te vriend houden, niemand verliezen. Ik paste mijn gedrag aan, want ik wilde niemand teleurstellen.'

Op enig moment kwam het toch tot een ontlading.

'Pas jaren later. Tijdens een vergadering van een algemene kerkenraad gaf ik een bepaald advies. Vertegenwoordigers van een wijkgemeente werden boos en verlieten met slaande deuren de zaal. Op dat moment voelde ik vanuit mijn buik een kille angst omhoog kruipen, alsof ik innerlijk verstijfde.'

Herkende u meteen de link met het overlijden van uw moeder?

'Intuïtief vermoedde ik het; ik voelde me opnieuw in de steek gelaten. Mijn lijf reageerde daar ongewoon heftig op. Ik had direct in de gaten dat hier werk aan de winkel was. Kort daarna heb ik psychologische hulp gezocht. Vraag niet hoeveel moeite mij dat kostte. Als predikant wist ik in het pastoraat anderen handreikingen te doen, nu moest ik zélf hulp vragen. Maar ik heb er geen spijt van. Met veel pijn en moeite had ik het oplaaiende verdriet misschien wéér weg kunnen stoppen. Maar ik ben achteraf blij dat ik de drempel heb overwonnen om een psycholoog in de arm te nemen. Dat was heilzaam. Hij gaf mij inzicht in die vreemde splitsing van hoofd en hart.'

Je moet het leed als het ware alsnog doorleven.

'Ja, je geeft er alsnog aandacht aan door 'achterwaarts te rouwen', zoals Henrike Dankers dat noemt. Dat is een moeizaam proces waarbij het verlies – soms van decennia geleden - bewust onder ogen wordt gezien

en erkend. Door het verlies opnieuw te doorleven, er verdrietig over te zijn en erover te praten met anderen wordt het alsnog ingeweven in je huidige leven. En zo kan er alsnog sprake zijn van herstel.

Dat betekent niet dat het wég is, het kan zich zomaar weer een keer aandienen, maar dan gelukkig minder heftig en vanuit een ander perspectief.'

'Het verlies wordt alsnog ingeweven in het huidige leven' – het is een mooie formulering, maar wat bedoelt u er mee?

'Het krijgt een plaats in onze levenservaring. Blijkbaar heeft God ons zo geschapen dat wij over een weggestopt verlies later alsnog kunnen rouwen en inweven in ons huidige leven. Wij zijn niet 'voor altijd' gebonden aan ons verleden. Er kan (gedeeltelijk) herstel plaats vinden. In de periode waarin ik met een psycholoog optrok, kreeg ik een voorliefde voor Psalm 139: ik ben mezelf tot een raadsel, maar de HEERE doorgrondt en kent mij. Wat er ook uit mijn verleden boven komt, Hij kent het, Hij kan het plaatsen. Die geloofswetenschap geeft me houvast en rust.'

'Na zo lang nog'

Ruim tien procent van de mensen in de leeftijds-categorie 20-70 jaar heeft vóór hun twintigste één of beide ouders verloren. Er zijn dus vele 'Lichtspoorlezers' die weten wat jong ouderverlies is. U bent nu in de leeftijdsfase waarin u waarschijnlijk een deel van uw gezondheid verliest, pijnlijk geconfronteerd wordt met beperkingen of met het overlijden van uw partner. Dan kan een vreemde onrust, een intens gevoel van eenzaamheid of een uitzonderlijk diep verdriet je zomaar overvallen. Sta daar bewust bij stil en overweeg of dit soms uiting is van oud verdriet. Als dát vermoeden oprijst, ga dan terug naar die verdrietige gebeurtenis en geef er aandacht en erkenning aan. Praat erover met vertrouwde

mensen, een wijze ambtsdrager, een predikant die er een antenne voor heeft, een ouderen-bezoek(st)er bij wie u uw verhaal kwijt kunt. Wat ook helpend kan zijn is dit boekje te (her) lezen en de handreikingen die Henrike doet ter harte te nemen. En bovenal spreek erover met uw Schepper en Heiland. Bij Hem zult u alle begrip ontmoeten, Hij heeft u immers geschapen met dit bijzondere vermogen. En heb het stille vertrouwen dat deze weg uiteindelijk heilzaam voor u zal zijn. God zegene u daarin!

N.a.v. Henrike Dankers, 'Na zo lang nog.' 'Leven met jong ouderverlies.' Utrecht 2019. € 12,99.

Langs het kruis

Een venster, open naar het leven,
mijn kamer heeft, hoe klein, een raam;
de toekomst is niet afgeschreven,
maar licht mij toe in Christus' naam
en al wie door dit venster ziet
gelooft zijn eigen twijfel niet.

Al zie ik soms geen hand voor ogen,
geen zon, geen maan, geen hoge ster,
al denk ik soms: het is gelogen,
die God-nabij is mij te ver,
toch staar ik op geen muur mij blind –
één venster opent Hij: zijn kind.

Al zwerf ik over vele wegen,
al kom ik in het donker thuis,
al zijn de ruiten nat van regen,
door dit raam zie ik, langs het kruis,
voorbij de heuvel Golgota,
een land van licht – halleluja!

André F. Troost

Deze dichtregels én het schilderij hiernaast zijn afkomstig uit een gezamenlijke publicatie van kunstenaar Henk Helmantel en dichter André Troost, 'Licht dat leven doet'. Het boek met veertig schilderijen, gecombineerd met evenveel bijpassende teksten verschijnt 21 maart 2020. In de uitgave zijn ook schilderijen van Helmantel opgenomen die nog niet eerder in boekvorm verschenen en nieuwe liederen van Troost. Uitgeverij KokBoekencentrum, € 19,99.

Wakker gekust

In het evangelie is het: wij vinden God niet, maar God vindt ons. Hoe? 'Jezus zei tot haar: Maria! Zij keerde zich om en zei tot Hem in het Hebreeuws: Rabboeni, dat wil zeggen: Meester!'

Jezus roept Maria bij haar naam en dát kust haar wakker. Zó wordt haar leven weer opgewekt. In de taal der liefde kan geen uiting op tegen het noemen van de naam. En de taal der liefde is in staat om Maria op te wekken – niet de taal der feiten. Deze verstilde ontmoeting is het hart van wat Johannes vertelt over de opstanding van Jezus. Hij vertelt dat kruis en dood Maria niet hebben kunnen scheiden van de liefde van Christus. Over dood en graf heen roept Jezus Maria bij haar naam.

En zo is het nog. God leer je niet kennen door diep na te denken, maar doordat je je naam hoort roepen. Dat begint al bij de doop. En later kan het je gebeuren bij het lezen van de Bijbel of in de kerk, dat je je aangesproken voelt – dat al die woorden niet vreemd en ver weg blijven, maar dat je als het ware je naam hoort. Daar draait het om, daar krijg je een nieuw leven van.

Uit: Een goed woord; uit de preken van Gerrit de Kruijf, Zoetermeer 2015.

Pasen

**De Zoon van God heeft overwonnen,
want Hij stond op uit dood en graf.
Nu is de nieuwe dag begonnen
voor ons, aan wie Hij 't leven gaf.
Ja, alles keerde Hij ten goede,
geen angst of nood beklemmt ons meer.
Kom, christenen, zingt blij te moede
de lof van de opgestane Heer!**

**De grote dag zal spoedig komen
dat we opstaan in onsterfelijkheid;
al wordt dit lichaam weggenomen,
't wordt opgewekt in heerlijkheid.
Ons zwakke lichaam met zijn kwalen,
zal plotseling verheerlijkt zijn,
als Jezus komt om ons te halen,
opdat wij eeuwig bij Hem zijn.**

**Wij blijven U, o Heer, verwachten,
die eenmaal in het gans heelal
tenietdoet alle boze machten,
zodat geen dood meer wezen zal.
Dan zijn geschrei en rouw vergeten,
de hemel en de aarde nieuw.
En God spreekt, op de troon gezeten
'Zie, ik maak alle dingen nieuw!'**

*Lied 169 uit de bundel 'Weerklank'.
Te zingen op de melodie van
'Ik wil U o God, mijn dank betalen'.*

LICHTSPOOR

Lichtspoor verschijnt zes maal per jaar en is een uitgave van de IZB, vereniging voor zending in Nederland.

Redactie

ds. J.H. Gijsbertsen (voorzitter)
M. Verkaik (secretariaat)
ds. H.G. de Graaff
ds. J. Westland
drs. N.A. de Waal
K. van Noppen

Redactie-adres

Breestraat 59-61
3818 BH Amersfoort
Tel. (033) 461 19 49
E-mail: info@izb.nl

Cover foto

Henk Helmantel, pag. 10-11.
Shutterstock, pag. 6,7-8.
Unsplash, pag. 1, 4.
Koos van Noppen, pag. 2 en 3.